

KUNGLIGA OPERAN AB
(ORG.NR. 556190-3294)

RESULTATREDOVISNING 2023

INNEHÅLL

Innehåll.....	2
1. Inledning och sammanfattning	3
2. Nationalscen inom opera och balett	4
2.1 Konsthärlig kvalitet	4
2.2 Utveckling och förnyelse	6
2.3 Hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder	7
3. Erbjuder en varierad repertoar	8
4. Nå en stor och bred publik samt öka tillgängligheten.....	9
4.1 Nya publikgrupper	9
4.2 Barn- och ungdomsverksamheten	10
4.3 Digitalisering	13
4.4 Ökad tillgänglighet	15
4.5 Gästspel och turnéer	16
5. Vårda det nationella kulturarvet samt stödj nyskapande.....	16
5.1 Kulturarvet	16
5.2 Stödj nyskapande.....	17
5.3 Arkiv och samlingar	18
6. Tvärsektoriella perspektiv	19
7. Intäkter, kostnader, hyra.....	20
8. Samverkan	21
8.1 Samverkan med Dramaten	22
8.2 Samverkan med utbildningar	22
9. Verksamheten i siffror	24

RESULTATREDOVISNING FÖR 2023

Kungliga Operan AB (Operan) är Sveriges nationalscen för opera och balett, grundad 1773 och med det nuvarande Operahuset invigt 1898. Operan är ett statligt helägt aktiebolag som åiterrapporterar till regeringen i enlighet med en ägaranvisning där det anges att Operan årligen ska redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de riktlinjer för statens bidrag till Operan som regeringen beslutar. Resultatredovisningen ska avse hur verksamhetens prestationer utvecklats avseende kvalitet, volym, intäkter och kostnader.

För den ekonomiska redovisningen och redovisningen över Operans hållbarhetsarbete, hänvisas till Operans årsredovisning respektive hållbarhetsredovisning som båda fastställs vid årsstämman i april 2024.

Härmed lämnas den av styrelsen beslutade och av verkställande direktören underskrivna resultatredovisningen för 2023.

1. INLEDNING OCH SAMMANFATTNING

2023 har både konstnärligt och publikmässigt varit ett mycket framgångsrikt år för Operan och dess verksamhet med höga mätetal kring kundnöjdhet och beläggning. Under 2023 välkomnades drygt 286 000 fysiska besökare till Operans föreställningar och aktiviteter, siffror som nu ligger i linje med rekordåren innan pandemin.

Under året firades Operans 250-årsjubileum (1773–2023), vilket uppmärksammades på flera sätt, bland annat genom en *Jubileumsgala* som också sändes i Sveriges Television (SVT), utställningen *Teaterkungen* i samarbete med Livrustkammaren och uruppförandet av en nyskriven, svensk opera *Melancholia*.

Utifrån den större publikundersökningen som gjordes under 2023 kan det konstateras att Operans publik är yngre än någonsin sedan mätningarna startade 2013, med en genomsnittsalder på 51 år. Detta ser Operan som glädjande och ett resultat av det målinriktade arbete som Operan sedan många år bedrivit för att föryngra sin publik och nå nya publikgrupper. Undersökningen visar också att 19 procent av publiken är så kallade första- eller sällangångsbesökare, vilket pekar på att arbetet med att nå ny publik går framåt. Denna siffra är den högsta sedan mätningarna startade 2013.

I september 2023 inträffade en allvarlig arbetsplatsolycka vid Operan, då en scentekniker föll från en av scenbalkongerna och avled av sina skador. Olyckan innebar en stor chock och sorg för hela Operan. Ett omfattande arbete kring den fysiska arbetsmiljön, framförallt kring scenen, påbörjades direkt efter olyckan. Även en genomlysning och förbättringar kring Operans säkerhetskultur samt ett arbete med utveckling av den psykosociala arbetsmiljön har påbörjats. Totalt fick 15 föreställningar samt ett antal repetitioner och annan verksamhet ställas in.

Under året har verksamheten i Operahuset tampats med vattenläckor, avloppsproblem, avstängda hissar, bristfällig ventilation bland mycket annat, vilket tydligt visat att Operahuset är i synnerligen dålig kondition. Behovet av en omfattande renovering och ombyggnation är uppenbart för att kunna presentera konst av högsta konstnärliga kvalitet i ett operahus som är tillgängligt för en bred publik.

Tabell 1.

Operans verksamhet i sammandrag (avrundade siffror)				
	2023	2022	2021	2020
Antal besökare till föreställningar och övriga aktiviteter	286 700	250 700	68 400	74 000
Varav besökare barn-, familje- och ungdomsverksamheten	16 %	19 %	14 %	29 %
Antal produktioner	20	21	10	13
Antal föreställningar, stora scenen	179	179	71	91
Snittbeläggning opera ¹	81 %	63 %	64 %	58 %
Snittbeläggning balett/dans ²	79 %	71 %	57 %	44 %
Snittbeläggning totalt stora scenen ³	81 %	68 %	60 %	51 %
Antal föreställningar gästspel och turnéer	20	112	31	76
Antal besökare gästspel och turnéer	45 200	56 700	4 912	3 421
Antal digitala besökare (Operan Play, OperaVision, SVT, Folkets Hus och Parker, SR med mera)	458 000	386 000	494 000	928 000

2. NATIONALSCEN INOM OPERA OCH BALETT

Regeringens riktlinjer för statens bidrag 2023 har i princip varit oförändrade sedan föregående år och innebär bland annat att Operan ska vara den i Sverige ledande institutionen inom opera och balett och som nationalscen stå på högsta nivå vad gäller utveckling, förnyelse och konstnärlig kvalitet samt hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder.

2.1 KONSTNÄRLIG KVALITET

En avgörande och självklar del i att vara ledande inom opera och balett samt stå på högsta nivå vad gäller konstnärlig kvalitet, är att Operan har kunnat attrahera och behålla skickliga medarbetare, vilket också utgör grunden för att kunna presentera hög kvalitet enligt uppdraget.

Möjligheten att redovisa och kommentera verksamhetens resultat och visa hur dess prestationer har utvecklats avseende kvalitet, följer här ett resonemang kring ett antal kvalitativa aspekter för verksamheten.

Operan har under året fortsatt kunna *attrahera internationellt erkända kreatörer och artister*, vilket kan anses som bekräftelse på hög kvalitet hos ett operahus. Den världskände dirigenten Alan Gilbert (tidigare musikchef för New York Philharmonic Orchestra, idag även chef för Elbfilharmonin i Hamburg) fortsatte sitt engagemang som musikchef och chefsdirigent vid Operan och har under 2023 dirigerat *Jubileumsgalan*, *Tosca*, *Spader dam*, *Salome*, *Elektra* och jubileumsföreställningen i samband med firandet av Kungen 50 år på tronen.

Operan har vidare under 2023 kunna locka till sig och fått presentera en av världens främsta tenorer, Piotr Beczala, som gav en slutsåld konsert med Kungliga Hovkapellet.

Hovsångerskan Anne Sofie von Otter medverkade i Operans uppsättning av *Spader dam* och i urpremiären av Mikael Karlssons och Royce Vavreks mycket uppmärksammade opera *Melancholia*. Här medverkade också de internationellt verksamma sångerskorna Lauren Snouffer

¹ Siffran består av beläggning i jämförelse med full salong (1 153 platser) och tar inte hänsyn till begränsad sikt eller liknande.

² Samma som ovan

³ Samma som ovan

och Rihab Chaieb i huvudrollerna. Flera internationellt aktiva svenska sångerskor framträdde under året; Nina Stemme (*Jubileumsgalan*), Malin Byström (*Tosca*), Ingela Brimberg (*Elektra*) och Christina Nilsson (*Tosca, Elektra*).

Den välrenommerade pianisten Roland Pöntinen gästade Kungliga Hovkapellet under ledning av Alan Gilbert för två konserter på Kungliga Operans stora scen. Slutligen kan även nämnas att Operan kunde presentera en av de främsta manliga dansarna i världen idag, Friedemann Vogel, som gästade under tre föreställningar av baletten *Manon*.

Utöver svenska och internationella gästartister har *Operan attraherat internationellt erkända team och upphovs personer*, vilket kan ses som en garanti för kvalitet. Den slovakiska regissören Slavá Daubnerová regisserade *Melancholia* tillsammans med ett internationellt team och operachefen; kanadensiske Michael Cavanagh regisserade *Sweeney Todd*.

Under 2023 presenterade Operan även nypremiären av baletten *Julia och Romeo* av den internationellt erkända koreografen Mats Ek samt premiären av baletten *Manon* i koreografi av en annan internationellt erkänd koreograf, Kenneth MacMillan.

Publikens intresse och föreställningarnas beläggning kan ses som ett mått på hög kvalitet. Trots ett antal inställda föreställningar, på grund av arbetsplatsolyckan, har publiken varit stor och ökar kontinuerligt och är i princip uppe i samma höga antal som före pandemin. Detta är extra anmärkningsvärt ett år som präglats av krig, ekonomisk orolighet och fortsatt höga energikostnader. Läget för det svenska scenkonstlivet har generellt sett varit ansträngt, men Operans publik har till stor del kommit tillbaka.

Ytterligare en indikation på kvalitet är hur väl årets uppsättningar har *mottagits i media*. Om premiären på musikalen *Sweeney Todd* skrev DN: "Det är en ynnest att få uppleva Michael Cavanaghs solida, genomtänkta och välljudande iscensättning på Kungliga Operan", medan Expressen menade att "det är toppen att Stockholmsoperan äntligen öppnar dörren till genren Broadway-musikal" och att den var "både musikaliskt och visuellt mycket tillfredsställande". SvD kallade föreställningen "skicklig lek i blodig musikal" och att "Magdalena Åbergs scenografi och Lena Lindgrens kostymer träffar mitt i prick".

Benjamin Brittens moderna klassiker *En midsommarnattsdröm*, i regi av Tobias Theorell, blev lovordad. SVT Kulturnyheterna lyfte fram Lars-Åke Thessmans "magiska scenografi. Hans dekor tar faktiskt huvudrollen här på Kungliga Operan. Sammantaget ser vi en fin ensemble i en spännande visuell surrealism". SvD skrev att "Hovkapellet och sångarna förmedlar både det drömska och komiken".

Vårens nya dansprogram *Ekman/Hjálmarsdóttir/Naharin* lockade en stor publik och omnämndes i pressen; SvD: "Energien smittar när baletten rockar loss" QX: "Kungliga Operan bjuder på en extas av glädje". Premiären på baletten *Manon* lämnade ett "högst njutbart helhetsintryck", enligt SvD, och kärleksparets skickligt utförda duetter fick Aftonbladets recensent att "tro på kärleken". *Short Stories IV* – konceptet där tre tonsättare och tre librettister får prova på operagenren – var både "lyxigt och anspråkslöst, för såväl publik som upphovsmakare", ansåg SvD.

Jubileumsårets stora operapremiär var *Melancholia*, ett beställningsverk för Operan skapat av Mikael Karlsson (musik) och Royce Vavrek (libretto) efter Lars von Triers storfilm, som skapade ett stort medieintresse. Föreställningen hyllades i Expressen som ansåg att det var "den häftigaste operan på mycket länge på Kungliga Operan" och SVT recenserade att det var "en häftig opera med genuint egenvärde och ett allkonstverk i Richard Wagners anda".

Baletten *Le Corsaire*, i koreografi av Parisoperans chef José Martinez, hade enligt DN en ”fartfylld koreografi och musikaliskt driv” och var ”en smärre triumf”, medan SvD skrev att det var ”en saga som låter dansarna glänsa” och Aftonbladet: ” En välbehövlig färgsprakande paus från verkligheten”.

Kundnöjdhet är ett ofta använt mått på kvalitet i en verksamhet som riktar sig till mottagare/besökare. Operan har likt 2019, 2017, 2015 och 2013, genomfört kundundersökningar på utvalda föreställningar under 2023. Totalt 1 051 besökare besvarade publikundersökningen 2023 med frågor gällande kundnöjdhet (NKI: Nöjd Kund Index) och rekommendationsgrad (NPS: Net Promoter Score). Resultaten visar sammantaget på ett fortsatt högt NKI-betyg och nöjdhet bland Operans besökare; 88 av 100 avseende föreställningen (2019: 89, 2017: 86) och 88 av 100 avseende helhetsupplevelsen (2019: 90, 2017: 86). NPS, Net Promoter Score mäter publikens lojalitet och vilja att rekommendera Operan till familj och vänner och är ett nyckeltal på en skala från -100 till 100. NPS för Operan under 2023 hamnade på 78 vilket kan ses som ett mycket högt tal på denna skala. Publikundersökningen är den första som genomförts efter pandemin och jämförelser med 2019 visar att andelen förstagångspublik har ökat markant. En nästintill bibehållen hög NKI och ett högt NPS är ett betyg på att publiken, ny som återkommande, är mycket nöjd med sitt besök och sin upplevelse på Operan.

Allmänhetens uppfattning om varumärket Kungliga Operan kan också ses som ett mått på kvalitet. Under år 2023 genomförde Operan en varumärkesundersökning på riks- och lokal nivå med syfte att få insikt om varumärkets position och uppfattning av allmänheten. Den genomförda undersökningen är en så kallad nollmätning som följs upp med pulsmätningar 2024 och 2025, för att säkerställa utvecklingen och förstärkning av varumärket i önskad riktning. Resultatet från varumärkesundersökningen visar att kännedomen bland Sveriges befolkning om varumärket Kungliga Operan är hög, där 66 procent uppger att de känner till Kungliga Operan. Respondenternas helhetsomdöme om varumärket är också hög där 53 procent uppger att deras inställning till Kungliga Operan är Ganska eller Mycket positiv. Undersökningen visar att varumärkesattributet Hög konstnärlig kvalitet är starkt förknippat med Kungliga Operan, där 45 procent av respondenterna anser att attributet stämmer väl in på varumärket Kungliga Operan. Jämförelsebara siffror med övriga scenkonstinstitutioner visar att just Operan utmärker sig i detta attribut.

Priser och utmärkelser kan också vara ett bevis på kvalitet för verksamheten. Operans beställningsverk *Strandad*, av Karin Rehnqvist, utsågs till en av 2022 års bästa föreställningar på Scenkonstbiennalen 2023. Årets Prix Gallodier tilldelades Kungliga Balettens två dansare Madeline Woo och Kalle Wigle och Årets Mariane Orlando-stipendiat blev Kungliga Balettens dansare Kentaro Mitsumori.

Operans tryckta Jubileumsprogram för 2023 tog hem Guld, Publishingprisets förstapris, i kategorin Årets programkatalog: ”För skickligt utnyttjande av det stora formatet, fantasifulla bilder och högsta kompetens på repro och tryck”.

Unga Operans föreställning *Klaus Nomi* är nominerad i kategorin ”Årets scen” på QX-galan 2024. Rollen som Klaus Nomi skapades av Richard Hamrin som vid samma gala nominerades i kategorin ”Årets HBTQ” där även skådespelaren Robert Fux, som medverkade i *En midsommarnattsdröm*, är bland finalisterna.

2.2 UTVECKLING OCH FÖRNYELSE

För att kunna nå en hög konstnärlig kvalitet är det väsentligt att vara en del av konstens utveckling och förnyelse, vilket också är en del i Operans uppdrag från regeringen.

En självklar förutsättning för konstarnas utveckling och bestående, är att nya verk skapas och framförs och under 2023 presenterade Operan fyra nyskrivna operaverk (en helafton – och tre kortare verk) samt en nyskriven barnopera *Var är smörgåsen?* av Pija Lindenbaum. Operan presenterade under året även två nyskapade dansverk; nämligen de två kortare dansverken (*Riptide* i koreografi av Hlin Hjálmarsdóttir som var en del av dansaftonen *Ekman/Hjálmarsdóttir/Naharin*) och *Lucid Episode* i koreografi av Joseph Sturdy som utgjorde en del av Nyårsgalan.

Den stora operapremiären under året – *Melancholia* – var en nybeställning som rönt stort intresse både från publiken och media, även internationellt och där den traditionella orkestern kombinerades med syntar, samplingar och digitala trumplattor. De tre kortare operaverken utgjorde 2023 års så kallade *Short Stories*, ett framgångsrikt projekt som Operan bedriver sedan flera år med uppsättningar skapade av debuterande operakompositörer och librettister. Med sitt smidiga och praktiska format är detta ett projekt som ska utveckla den svenska operascenen genom att bjuda in nya tonsättare och librettister samt hitta samtida berättelser och tonspråk.

Ett initiativ för att främja utveckling och förnyelse är det återkommande projektet *Young Choreographers* vars syfte är att stimulera Operans dansares egen kreativitet och förhoppningsvis skapa framtidens nya koreografer. Läs mer under avsnitt 5.3 Stödja nyskapande.

2.3 HANTVERKSSKICKLIGHET I ATELJÉER OCH VERKSTÄDER

Enligt regeringens uppdrag ska Operan vara på högsta nivå när det gäller hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder.

För att kunna presentera produktioner av hög konstnärlig kvalitet krävs också en hög kvalitet i produktionen av dekor, ljussättning, rekvisita, kostymer, peruker och mask med mera. För detta ändamål, fortsätter Operan att upprätthålla och utveckla hantverksskickligheten i sina kostym- och dekorateljéer. Kunskapen omfattar flerhundraåriga metoder fram till den senaste spetstekniken. På Operan finns en stor samlad kompetens inom områden som måleri, skulptering, tapetsering, vakuumpress, snickeri, snideri, smideri, kostym, peruk, mask, färgeri samt sko- och hattmakeri.

Men även långt driven yrkesskicklighet inom flera nyare tekniska områden, som ljus-, ljud och videoteknik, är en förutsättning för att nå scenkonst på hög nivå. Inom dessa senare områden sker utvecklingen snabbt och för att möta publikens höga förväntningar på produktionerna arbetar Operans hantverkare och tekniker med gästande scenografer för att ta fram nya koncept som utvecklar konstformen med avancerade ljussättningar, videokonst och sceniska förvandlingsfunktioner.

För att främja hantverksskickligheten och öka kunskapen om metoder och material har Operans kostymateljé under det gångna året deltagit i flera utbildningar och seminarier. Några exempel på detta är ”Kost & Mask-23”, ett nordiskt seminarium med specialister från hela kostym- och maskbranschen, som samlats på Det Konglige Teater i Köpenhamn, för professionella utbyten, kurser, workshops och seminarier inom områdets alla discipliner. Experter inom exempelvis historiska dräkter, blomstersömnad på dräkter i papper och siden, patineringsring, plissering och shibori-teknik, höll workshops och kurser för Operans medarbetare inom sina respektive områden. Kostymateljén har också deltagit i branschorganisationen Opera Europas årliga ”Costumes, Make-up & Wigs”, som genomfördes i Amsterdam och vars huvudfokus var hållbarhet och effektivitet i produktionen samt även hur samarbetet mellan Europas operahus och kostymateljéer kan förbättras.

Inspiration och kompetensutbyte utifrån och samarbeten med internationellt erkända designers i Operans produktioner, är viktiga för ateljéernas utveckling inom alla kreativa områden. I produktionen *Askungen*, framförd under 2022–2023, samarbetade ateljén med den franske modeskaparen Christian Lacroix, haute couture-designer och formgivare, vilket resulterade i en uppsättning extraordinära kostymer. I samarbetsprojektet *Hitta skon i Askungens garderob* med Franska Institutet i Stockholm visades 20 av Lacroix-kostymerna på Bromska Palatset. Utställningen, som pågick under tre dagar i april 2023, hade drygt 1 300 besökare och var även en del av Kulturnatten. Ett annat exempel är kostymdesignern, UCLA-professorn och Emmy-pristagaren Chrisi Karvonides-Dushenko, som Operans kostymateljé samarbetade med för produktionen *Melancholia*, 2023 års urpremiär.

Operan främjar även långsiktigt hantverksskickligheten genom att säkra den viktiga tillväxten av nya hantverksskunniga skräddare, exempelvis genom att välkomna studiebesök och praktikanter till kostymateljén. Nordiska skräddarskolan i Uddevalla och Tillskärarakademien i Göteborg är exempel på yrkeshögskolor som haft praktikanter eller studenter som varit inriktade på scenkostym och historiska dräkter och Beckmans designhögskola har haft studenter som förkovrat sig i färgeri på Operans ateljé.

Medarbetarna på Operans dekorateljéer i Gäddviken i Nacka, har under 2023 påbörjat planeringen av den stora flytten från lokalerna till ett nytt hus som byggs just nu i Flemingsberg. De nya verkstäderna kommer att inhysa dekorateljéer för de båda nationalscenerna Dramaten och Operan, samt repetitionssalar för Operan. Hantverksskickligheten kommer att bevaras och fortsätta utvecklas, men i nya moderna lokaler. Kunskapsöverföring och utbildning har varit särskilt viktigt under 2023 och blir så för kommande år, eftersom det också pågår ett generationsskifte på dekorsnickeriet.

Som en del i utbildning och förkovran i det historiska kulissmåleriet, besökte dekorateljéns medarbetare slottsteatern på Gripsholm, för att studera slottsteaterns rika bestånd av teaterdekorationer från 1700-talets senare hälft.

Dekorateljéns specialister bidrar återkommande med kunskap och hantverk till utställningar utanför operahuset, senast i ett samarbete mellan Operan och Livrustkammaren i utställningen *Teaterkungen*. Dekorateljéerna har bland annat bidragit till utställningens utformning samt byggt och målat delar av dekoren.

Dekorateljéerna har under året utvecklat egna tekniska lösningar för styrning av mekaniserad och motoriserad dekor och använt tekniken i produktionerna *Sweeney Todd* och *En midsommarnattsdröm*.

3. ERBJUDA EN VARIERAD REPERTOAR

Regeringens mål för statens bidrag 2023 har varit att Operan ska ha en varierad repertoar av opera och balett, med både spets och bredd och med en god balans mellan klassiska och moderna verk samt nyskapande tolkningar och genreöverskridande moderna verk.

Av tabell 12 framgår antalet föreställningar och konserter samt variationen i Operans repertoar, inklusive barn- och ungdomsverksamheten.

Både klassiska och välkända verk såsom *La bohème*, *Madama Butterfly*, *Rigoletto* och *Manon* har spelats samtidigt som Operan även presenterat mindre kända verk som operan *En midsommarnattsdröm* och baletten *Le Corsaire*. Med anledning av Operans 250-årsjubileum presenterades en stor *Jubileumsgala* med repertoar från 1773 till idag. Under året gjordes också *Den stora körkonserten* och en *Damkörkonsert*. För första gången i Operans historia spelades

även en musikal, *Sweeney Todd*. Utöver detta har Operan spelat moderna verk såsom *Klaus Nomi* och *Cacti*, samt de nyskrivna verken *Melancholia* och *Var är smörgåsen?*

Den fysiska repertoaren bestod av tre urpremiärer (verk/sammansättningar av verk som beställts av Operan och som spelas för första gången), sex premiärer (uppsättningar som aldrig tidigare framförts av Operan), nio nypremiärer (uppsättningar som tidigare har spelats på Operan) samt två repriser (uppsättningar framförda av Operan i närtid, under närmast föregående säsonger).

Tabell 2.

Repertoar 2023 inklusive barn- och ungdomsverksamheten (2022; 2021)			
Urpremiärer	Premiärer	Nypremiärer	Repriser
3 (7; 1)	6 (4; 5)	9 (3; 0)	2 (7; 4)

4. NÅ EN STOR OCH BRED PUBLIK SAMT ÖKA TILLGÄNGLIGHETEN

Regeringens mål för statens bidrag 2023 har som tidigare år varit att Operan ska nå en så bred och stor publik som möjligt genom att bedriva en verksamhet som riktar sig till vuxna såväl som till barn och unga samt att arbeta för att nå en mångfald av publikgrupper. Därutöver ska Operan verka för att göra teatern tillgänglig för publik med funktionsnedsättning och att ge boende utanför Stockholm tillfälle att se föreställningarna. Operan ska också vara en angelägenhet för publik i hela landet.

4.1. NYA PUBLIKGRUPPER

I linje med regeringens uppdrag arbetar Operan med att få publiken att växa i mängd och mångfald och Operan arbetar med flera olika åtgärder för att nå just nya publikgrupper och bredda sin publik.

Operans mål är att som nationalscen för opera och balett vara välkomnande och uppsökande så att alla ska känna sig inbjudna till Operan oavsett ålder, intresse samt bakgrund och på så sätt nå en bred publik och en mångfald av publikgrupper.

En strategi i detta arbete är den digitala upplevelsen av repertoaren bland annat som ett led i att tillgängliggöra Operans scenkonst för fler människor i hela Sverige och även för att nå nya målgrupper. Vad gäller digitaliseringen, se vidare i avsnitt 4.3. Även arbetet med att nå barn och ungdomar har som mål att nå ny publik som inte annars skulle möta Operans konstformer, läs mer under avsnittet 4.2.

Den årliga nationaldagskonserten, som sedan länge varit ett mycket välbesökt kostnadsfritt evenemang i Hagaparken, är en återkommande och viktig satsning för att nå ut till nya publikgrupper. Även i år var evenemanget mycket välbesökt med uppskattningsvis 30 000 personer i publiken.

Ett annat initiativ att attrahera ny publik är att anordna kostnadsfria genrep till speciellt riktade publikgrupper, i år inför samtliga premiärer. Den största satsningen var i samband med *Sweeney Todd* – som introducerade musikalgenren på Operan – och urpremiären av *Melancholia*, men även genrepen av *En midsommarnattsdröm*, *Manon*, *Le Corsaire* och *Don Giovanni* lockade ny publik.

Under jubileumsåret introducerade Operan ”250-åringen”, den så kallade 250-kronorsbiljetten – en biljett till reducerat pris speciellt riktad till ny publik och med föreställningar på utvalda datum under hela året. Ett annat populärt initiativ var Jubileumsvisningarna av Operahuset som främst vände sig till ny publik. Under sommarmånaderna stod Operahuset öppet för guidade visningar.

Under den årliga Kulturnatten under våren fylldes Operahuset med opera, balett och musik. Utöver smakprov från repertoaren på stora scenen, bjöds det dansworkshops, chans att testa tåskor, kostymprovning för barn och mycket mer. Publiken var denna kväll mycket blandad med många nya besökare.

I det årliga samarbetet med Parkteatern i Vitabergsparken kunde den planerade föreställningen av *Manon*, inte genomföras på grund av regn. Skådespelaren Sanna Sundqvist från Dramaten berättade istället, för de i publiken som valde att stanna kvar, om *Manon* och varvade med intervjuer med huvudrollsinnehavarna.

Vid årets utomhuskonsert med fri entré på Gustav Adolfs torg, som avslutade Kulturfestivalen i augusti, bjöds en stor publik på ett varierat program framfört av Hovkapellet, Kungliga Operans kör och solister.

Ett annat projekt där Operan mött en ny publik är genom samarbetet med Livrustkammaren och utställningen *Teaterkungen. Prakten, makten och teaterkostymerna på Gustav III:s tid*. Det är en utställning på Livrustkammaren som uppmärksammar Operans 250-årsfirande med aldrig tidigare visade teaterdräkter och föremål ur Operans unika samlingar. Utställningen pågår även under 2024.

Bland flera initiativ som riktar sig till att attrahera ung och ny publik kan nämnas de så kallade, och sedan tidigare så populära, *Barnlördagarna* som var slutsålda även under 2023. Nya aktiviteter som erbjöds under jubileumsåret var prova-på-barockdans och workshop i opera.

Ett annat initiativ för att möta ny publik var att medverka vid Järva Bokfestival, som speciellt riktade sig till barn. Här kunde besökarna bland annat prova kostymer och tåskor. Festivalen avslutades med ett framträdande av några av Operans artister. Enligt arrangörerna hade festivalen 700 unika besökare, flertalet från Järvaområdet.

I samarbete med Stadsmissionen Stockholm stad, Soyagroup/Hässelbyhem och Rinkeby Folkets hus, bjöd Operan in barnfamiljer till att kostnadsfritt uppleva några av Operans barnlördagsaktiviteter. Totalt besökte 255 personer Operan i det här samarbetet, som finansierades med bidrag av rederiföretaget Wallenius.

Med syfte att bygga en långsiktig och fördjupad relation till boende i närheten av Operans nya dekorateljéer i Flemingsberg har Unga Operan startat ett treårigt projekt i samarbete med närliggande grundskolor.

I årets upplaga av *Gränlandet – symfonisk fest* medverkade Unga Operan med en musikalisk upptäcktsfärd under broarna på Trädgården.

4.2. BARN- OCH UNGDOMSVERKSAMHETEN

Operan har, som beskrivs ovan, i uppdrag av regeringen att även rikta sig till barn och unga och har under många år satsat på och utvecklat sin barn- och ungdomsverksamhet som under 2023 bytt namn från Unga på Operan till Unga Operan. Det är också genom denna verksamhet som Operan når barn som inte tidigare kommit i kontakt med Operan och skapar genom detta framtidens breda publik.

Under 2023 nådde Unga Operan 46 776 barn, unga och vuxna med föreställningar, konserter, pedagogiska aktiviteter, uppsökande verksamhet och guideade visningar samt hade 9 214 digitala visningar på Operan Play.

En stor andel av Unga Operans publik är förstagångsbesökare som inte tidigare varit i kontakt med Operan och dess konstformer. Pandemin påverkade alltså jämt besöksiffrorna under 2022, men under 2023 har den pedagogiska verksamheten ökat kraftigt. Repertoaren hos Unga Operan har en stor åldersmässig spännvidd, med uppsättningar riktade till barn och unga, från förskoleåldern upp till unga vuxna.

Barnboksförfattaren Pija Lindenbaum och tonsättaren Niklas Brommare inledde spelåret med det nyskrivna verket *Var är smörgåsen?* i regi av Carl Knif. Föreställningen utforskade känslan av att vara annorlunda och inte bli sedd, iscensatt i en kombination av operasång, dans, skådespeleri. Publiken bestod av barn från fem år och uppåt, och de 37 föreställningarna nådde cirka 2 800 barn och vuxna. DN skrev: "En stramt rolig scenbild med den glimrande orkestern i fonden, Niklas Brommares musik får det verkligen att kvillra inombords". Vid sex av föreställningarna hade Operan möjlighet att via en extern donation erbjuda publik från förskolor i Botkyrka, Jakobsberg, Tyresö och Huddinge bussturer fram och tillbaka till Operahuset.

Under hösten fick *Klaus Nomi* en efterlängtd återkomst till Operan, där Richard Hamrin spelar rollen som den avantgardistiska operasångaren Klaus Nomi under hans sista timmar i livet. Med Lucas Svenssons text och Sunil Munshis regi beskrevs *Klaus Nomi* av SvD som "ett enda långt virtuosnummer". Uppsättningen fick ett strålande mottagande, hittade snabbt sin publik och spelade för utsålda hus. SvD:s recensent fortsatte: "Jag ryser bara jag tänker på Richard Hamrins sorti i denna föreställning, kanske den vackraste jag sett."

För att nå ut till ännu fler skolor och skolbarn presenterade Operan även två så kallade skolföreställningar på stora scenen under dagtid och till kraftigt reducerat pris (60–120 kr per biljett); musikalen *Sweeney Todd* och baletten *Nötknäpparen*.

PEDAGOGISK VERKSAMHET

En viktig och mycket omtyckt del av Unga Operans verksamhet är det omfattande pedagogiska arbetet där Operan bland annat erbjuder en halvdag på Operan. Programmet inleds med en guidead visning av Operahuset och avslutas sedan med en åldersanpassad aktivitet såsom kostymprovning för de yngsta eleverna, besök på balettens morgonskola för de dansintresserade eller att se en del av en repetition på stora scenen för de lite äldre eleverna. Bland skolorna som besöker Operan finns både de med särskild inriktning mot exempelvis dans eller sång, särskilt anpassade grundskolor, men också skolor utan specifik inriktning. Gemensamt för många av skolorna som tillbringar en halvdag på Operan är att de ofta återkommer. Under 2023 genomförde Unga Operan över 250 sådana halvdagar och andra guideade visningar och mötte därigenom drygt 6 500 elever och lärare.

Utöver aktiviteterna på plats i Operahuset erbjuder Unga Operan workshops i musikdramatik, opera, balett och mimskådespeleri som genomförs i skolornas klassrum, tillsammans med Unga Operans pedagoger. 2023 genomfördes 114 workshops på skolor över hela Stockholm med omnejd; totalt deltog drygt 3 100 barn och deras lärare i workshop-verksamheten.

Att ta fram turnébara aktiviteter är ett led i Operans arbete att öka närvaron utanför stadskärnan och nå nya målgrupper. Under hösten har 4 skolkonserter spelats i form av den musikaliska sagostunden *Hjärtats speldosa* som framförts för cirka 330 elever och 20 vuxna på skolor i Farsta och Spånga utanför Stockholm. Till premiären i Guldfoajén hade Operan möjlighet att med hjälp av donationer erbjuda premiärpubliken, 150 lågstadielever från Sätterskolan, bussturer till och från Operan. Därtill har Unga Operans pedagoger återupptagit

den populära aktiviteten Kostymprovning utanför huset och deltagit i aktiviteter på Rinkeby Folkets hus, Blockparty Flemingsberg, Rinkeby Bokfestival samt nationaldagsfirandet i Haga.

Tack vare externa donationer har Unga Operan under hösten 2023 även kunnat bjuda in Stockholms stadsmissions familjeverksamhet, Hässelbyhem och Rinkeby Folkets hus till så kallade *Barnlördagar*. Att samarbeta med andra organisationer och skapa nya kontaktytor är en viktig del i Operans arbete med att nå nya publikgrupper och ett bra sätt att hitta möjligheter till ytterligare geografisk spridning. En del av detta arbete är även att stärka verksamhetens förankring i skolan, där Unga Operan under 2023 arrangerat lärarkvällar, regelbundet träffat det lärarråd som startades under 2022 samt inlett ett samarbete med förskolläraryt- bildningen på Stockholms universitet. Tanken är att samarbetet ska bli långvarigt och att alla förskollärare med examen från utbildningen ska vara väl bekanta med Unga Operans verksamhet och Operans konstformer.

Unga Operan har liksom tidigare år producerat lärarhandledningsmaterial, dels knutet till specifika föreställningar, dels till de olika avsnitten av webbproduktionen *Det magiska huset*. Syftet är att inspirera lärare att i klassrummet arbeta vidare med elevernas kollektiva upplevelse och koppla avsnittens innehåll till läroplanen.

DET MAGISKA HUSET

Under 2023 har Unga Operan fortsatt att utveckla webbserien *Det magiska huset* för Operans digitala kanal Operan Play. *Det magiska huset* tillgängliggör delar av Operans verksamhet som i vanliga fall är okända för publiken och blir ett sätt att öppna dörrarna till allt som händer bakom scenen, före, under och efter föreställningarna. Visionen är att skapa ett inspirerande material som håller hög konstnärlig nivå och som på samma gång är både pedagogiskt och bildande, med ett tydligt barnperspektiv. En digital närvaro möjliggör ytterligare tillgänglighet och spridning av konstformerna till en bredare publik och verkar på så sätt för att erbjuda ett inbjudande och inkluderande material som visar på bredden i Operans verksamhet och riktar sig till barn i hela landet.

Den huvudsakliga målgruppen är lågstadiel elever och deras lärare, men serien är skapad för att även fungera för andra årskurser. I dagsläget finns 15 avsnitt av serien som har sammanlagt cirka 46 000 visningar, varav närmare 9 000 under 2023. Varje enskild visning betyder ofta att en hel skolklass har tittat och det faktiska antalet tittare är betydligt högre. 2023 finansierades framtagandet av årets fyra avsnitt av Jakob Wallenbergs stiftelse Särskilda Fonden. Fortsatt bidrag beviljades även från Stiftelsen Signatur.

SAMARBETEN

Under 2023 har Operan fördjupat arbetet med att skapa långsiktiga relationer i området kring Operans och Dramatens nya dekorateljéer i Flemingsberg, Huddinge som kommer att invigas 2024. Tack vare ett trepartssamarbete mellan Unga Operan, fastighetsägaren Fabege och Huddinge kommun mötte 1 022 barn i fyra närliggande grundskolor Operans pedagoger i 9 operaworkshops och 35 halvdagar på Operan. Skolorna har och kommer att under projektåren 2022–2025 återkommande erbjudas föreställningar, konserter, workshops och guidade turer på Operan eller i dekorateljéerna, i syfte att dessa ska upplevas som en integrerad del av närområdet, som till delar är klassat som särskilt utsatt område.

Tabell 3.

Operans barn-, familje- och ungdomsverksamhet i sammandrag (exkl. digitala aktiviteter/produktioner)			
	2023	2022	2021
Antal produktioner	5	6	2
Antal föreställningar	86	167	43
Antal besökare föreställningar (avrundad siffra)	30 400	34 600	6 600
Antal övriga aktiviteter i Operahuset	466	375	96
Totalt antal besökare till föreställningar och aktiviteter (avrundad siffra)	47 000	49 000	10 000

Av tabell 12 framgår Operans verksamhet inklusive barn- och ungdomsverksamheten, som även lyfts ut och redovisas separat i tabell 13.

4.3. DIGITALISERING

Digitaliseringen av Operans föreställningar och konserter, samt bland annat skapandet av olika sorters bakom-scenen-material, är ett led i att nå ut till nya publikgrupper och också ett sätt att göra Operan och dess konstformer mer tillgängliga – särskilt för personer som inte kan ta sig till Operahuset. Till detta har Operan även specifikt fått i uppdrag av regeringen att främja tillgång till scenkonst av hög kvalitet i hela landet genom utveckling av digitala lösningar. Att nå ut digitalt är också ett viktigt medel för att vara en angelägenhet för en publik i hela landet.

Operan har under 2023 kunnat erbjuda scenkonst av hög kvalitet i hela landet bland annat genom sändningar av föreställningar i Folkets Hus och Parkers digitala biografnätverk, i Sveriges television (SVT) och Sveriges Radio (SR), via den europeiska operaplattformen OperaVision samt genom både föreställningar, konserter och annat material via den egna kanalen Operan Play. Totalt har Operan nått 458 403 digitala tittare/lyssnare med sina föreställningar, konserter och bakom-scenen-material (2022; 385 981 och 2021; 493 809).

OPERAN PLAY

Den digitala, betal fria plattformen Operan Play, som snabbt blev ett självklart val under pandemin, fyller idag en viktig funktion med att tillgängliggöra Operans konstformer inte bara för kärnpublikens utan för att locka nya publikgrupper samt nå publik som inte kan komma till Operahuset.

Antalet produktioner som gjorts tillgängliga på Operan Play är färre än tidigare år, något som också resulterar i lägre tittarsiffror. Av de produktioner som tillgängliggjorts visar statistiken att balett/dans, bakom-scenen-material och Operans webbserie för barn – *Det magiska huset* – lockar flest tittare. Se vidare tabell 4 samt tabell 14.

Tabell 4.

Operan Play 2023 (2022; 2021)	Antal produktioner	Antal visningar⁴
Balettdansföreställningar	9 (7; 9)	9 330 (7 291; 54 269)
Operaföreställningar	11 (14; 15)	4 905 (11 315; 58 295)
Konserter	2 (5; 22)	601 (3 153; 27 630)
Bakom-scenen-material (dokumentär, intervjuer, porträtt)	24 (30; 29)	10 200 (15 133; 36 556)
Program för barn (inkl föreställningar)	17 (16; 11)	9 214 (18 204; 20 505)
Ljudfiler för att lyssna	0 (7; 7)	0 (3 035; 3 936)
Övrigt	0 (0; 3)	0 (0; 2 147)
Totalt	63 (79; 96)	34 250 (58 131; 203 338)

⁴ Antal sessioner startade via play-knapp. En publikundersökning (november 2021) visar dock att vid nästan var fjärde strömning är det fler än en person som tittar – ibland hela skolklasser eller äldreboenden. Med detta antagande torde tittarsiffrorna för Operan Play vara högre än de angivna.

RADIO- OCH TV-SÄNDNINGAR

Operan samarbetar kontinuerligt med Sveriges Radio (SR) för att göra nyproducerade operaföreställningar tillgängliga för flera. Under 2023 sändes två föreställningar av Operans premiärer i SR P2; *Sweeney Todd* och *En midsommarnattsdröm*. Dessutom gjordes en inspelning från urpremiären av *Melancholia*, för sändning januari 2024.

I anslutning till Unga Operans uppsättning av *Klaus Nomi* ägnade radioprogrammet Stil i P1 ett helt program åt artisten och stilikonen Nomi och intervjuade bland annat sångaren Richard Hamrin och regissören Sunil Munshi från Operans uppsättning.

Under 2023 sände Sveriges Television (SVT) såväl linjärt som via SVT Play Operans *Jubileumsgala*, baletten *La boîte à joujoux* och under julhelgen baletten *Askungen*. *Nötknäpparen* av Pär Isberg visades juldagen 2022 på SVT och fanns på SVT Play ytterligare sex månader, det vill säga även under 2023. Därutöver sände SVT en repris av dokumentärserien *Livet på Operan* som under 2023 nådde cirka 130 000 tittare, både linjärt och på SVT Play.

SVT producerade och sände även dokumentären *Kungliga Operan – svensk nationalopera i 250 år*. Med anledning av *Jubileumsgalan* samtalade vd Fredrik Lindgren i programmet Kulturstudion med SVT:s Malin Jacobson Båth.

Tabell 5.

Antal genomförda linjära utsändningar av Operans föreställningar via radio och TV			
	2023	2022	2021
Radio	2	4	2
TV	6 ⁵	4 ⁶	2 ⁷

Tabell 6.

Operans föreställningar som sänts i SVT 2023 inkl SVT Play – antal tittare (2022; 2021)	
Jubileumsgalan (linjär sändning och SVT Play)	70 575
La boîte à joujoux (linjär sändning och SVT Play)	19 909
Askungen (linjär sändning och SVT Play)	84 777
Nötknäpparen (endast SVT Play)	1 116
Totalt	176 377 (218 296; 53 000)
Operans föreställningar som sänts i Sveriges Radio P2 2023 inkl Sveriges Radio Play – antal lyssnare (2022; 2021)	
Sweeney Todd	30 680
En midsommarnattsdröm	30 425
Totalt	61 105 (67 600; 120 000⁸)

ÖVRIGA DIGITALA SÄNDNINGAR

Året inleddes med *Jubileumsgalan* som visades på bio genom Folkets Hus och Parker. 38 biografer runt om i landet, både live och i efterhand, från norrbottniska Gunnarsbyn i norr till Malmö i söder, sände föreställningen som därmed blev tillgänglig för publik långt utanför

⁵ Askungen, La boîte à joujoux respektive Jubileumsgalan sändes vid två tillfällen vardera under 2023

⁶ Anders Walls Stiftelses jubileumsgala och Nötknäpparen sändes två gånger vardera under 2022

⁷ Klaus Nomi sändes vid två tillfällen 2021

⁸ Denna siffra är exklusive Sveriges Radio Play

Storstockholmsområdet. Dessutom sändes under året Brittens opera *En midsommarnattsdröm* och baletten *Askungen* via Folkets Hus och Parkers digitala biografnätverk.

Ariadne på Naxos och *En midsommarnattsdröm* sändes på den europeiska operaplattformen OperaVision som är en del av EU:s program Kreativa Europa och nådde genom denna plattform ett stort antal tittare.

Operan har under 2023 fortsatt samarbetet med Kulturarenan som är en samlingsplats för kultur online för de som har svårt att själva söka sina kulturupplevelser, framförallt inom vård och omsorg. En av Operans lunchkonserter, *Julkarameller*, spelades in i Guldfoajén och tillgängliggjordes exklusivt för Kulturarenan under 2023 (genom uppspelning från Operan Play). Dessutom länkade Kulturarenan till dokumentären *Livet på Operan* och Unga Operans produktion *Det magiska huset*.

Tabell 7.

Antal övriga digitala sändningar			
	2023	2022	2021
Antalet produktioner som sänts över det digitala biografnätet – Folkets Hus och Parker	3	1	2
Antalet produktioner som sänts via OperaVision	2	3	4
Digitala sändningar till äldreboenden/vård och omsorg	1	5	8
Övrigt	0	1	3
Totalt	6	10	17

Tabell 8.

Antal tittare övriga digitala sändningar			
	2023	2022	2021
Folkets Hus och Parker	3 157	100	845
OperaVision	54 135	31 170	113 498
Digitala sändningar till äldreboenden/vård och omsorg ⁹	-	-	-
Övrigt	-	10 684	2 939
Totalt	57 292	41 954	117 282

4.4. ÖKAD TILLGÄNGLIGHET

Regeringen anger i sitt uppdrag att Operan ska sträva efter att på olika sätt öka tillgängligheten samt verka för att göra teatern tillgänglig för publik med funktionsnedsättning.

Under året inleddes ett stort arbete med att förbättra tillgängligheten på Operans hemsida, som bland annat avser att uppdatera innehållet enligt internationella riktlinjer för tillgänglighet på webben (WCAG). Den nya hemsidan lanseras under 2024.

Operan verkar kontinuerligt för att förbättra tillgängligheten för publiken i Operahuset. Under året gjordes bland annat en salongsöversyn som grund för arbetet med ökad tillgänglighet och i förlängningen ge publiken möjlighet till förbättrad upplevelse av besöken. Emellertid har Operahuset stora begränsningar eftersom det byggdes under en tid med helt andra

⁹ Siffrorna ingår i Operan Plays visnings-siffror

förutsättningar och har dessutom ett mycket eftersatt och kostnadskrävande underhåll som får konsekvenser för publik och personal – och i förlängningen svensk opera- och balett-konst.

Avsaknaden av ett under flera år efterfrågat beslut kring en ombyggnad och reovering av Operahuset, medför stora utmaningar för ett operahus som riktar sig till en publik som har olika förutsättningar, inte minst för personer med funktionsnedsättning.

4.5. GÄSTSPEL OCH TURNÉER

Operan strävar efter att fysiskt kunna möta publik utanför Operahuset och under 2023 genomfördes, utöver de årliga gästspelen i Hagaparken och Vitabergsparken mm, en skolturné av en Unga Operan-produktion, *Hjärtats speldosa*, i Farsta och Spånga.

Nytt för i år är att även de återkommande aktiviteter som vanligtvis genomförs i Operahuset, såsom Kostymprovning, tagits ut till bland annat fritidsgårdar runtom i Stockholm. Därtill har Unga Operan närvarat på Blockparty Flemingsberg, Rinkeby Bokfestival samt Gränslandet – symfonisk fest, där besökare givits möjlighet att delta i Kostymprovning och Prova på opera. Tanken är att verksamheten successivt ska utöka antalet turnébara aktiviteter, för att nå nya grupper, nå ut i större delar av landet och säkra möjligheten för verksamheten att möta barn och unga även under Operahusets stundande reovering.

5. VÅRDA DET NATIONELLA KULTURARVET SAMT STÖDJA NYSKAPANDE

Regeringens mål för statens bidrag 2023 har tillika tidigare år varit att Operan ska vårda och främja det nationella kulturarvet inom opera och balett samt att stödja nyskapande svensk opera- och balettkonst genom att beställa och framföra nya verk av tonsättare, författare och koreografer.

5.1 KULTURARVET

Genom att spela klassiker likaväl som moderna och nyskapande verk tar Operan tillvara det befintliga kulturarvet samtidigt som det nya arvet skapas.

Operans rika kulturarv har särskilt uppmärksammats under 2023, det stora jubileumsåret då Operan firat 250 år. På *Jubileumsgalan* framfördes musik från de senaste 250 åren av tonsättare som Uttini, Gluck, Verdi, Berwald, Munktel, Wagner, Korngold, Nelson, Gothe och Rehnqvist. Vid galan framfördes även verk från olika dansepoker; 1700-tal med balscenen ur Drottningholmsbaletten *Don Juan* i koreografi av Regina Beck-Friis till musik av Christoph Willibald Gluck, 1900-tal med *Tema och Variationer* i koreografi av George Balanchine till musik av Pjotr Tjajkovskij samt 2000-tal med *Cacti* i koreografi av Alexander Ekman till musik av Mikael Karlsson.

Under jubileumsåret har Operan i samarbete med Statens historiska museer och Livrustkammaren tagit fram den gemensamma utställningen *Teaterkungen. Prakten, makten och teaterkostymerna på Gustav III:s tid*. I utställningen som visas på Livrustkammaren, ingår ett femtiotal unika teaterkostymer ur Operans och Livrustkammarens samlingar, men även ett rikt arkivmaterial, målningar och teaterrekvisita som belyser den gustavianska tidens opera- och teaterverksamhet. Inför utställningen har ett omfattande konserveringsarbete genomförts och projektet har även inneburit stor kunskapsuppbyggnad. Operan har i projektet även bidragit med sin hantverksskicklighet i sina dekorateljéer.

Operan har under året presenterat operaklassiker som exempelvis *Don Giovanni*, *Rigoletto* och *Tosca*. Mindre välkända verk såsom *Salome*, *Elektra* och *En midsommarnattsdröm* som

samtidigt tillhör den internationella standardrepertoaren, då de är skrivna av berömda tonsättare som Richard Strauss och Benjamin Britten, har också presenterats under året.

Dessutom har klassisk musik presenterats genom ett antal konserter med Kungliga Hovkapellet och Kungliga Operans kör på stora scenen.

Kungliga Baletten har som enda danskompani i Sverige i uppdrag att verka för att hålla den klassiska baletten levande. Balettens stora premiär under 2023 var helaftonsbaletten *Le Corsaire* i koreografi av José Martínez (efter Marius Petipa), ett verk ur den klassiska balettrepertoaren baserad på *The Corsaire* av Lord Byron som aldrig tidigare visats i sin helhet på Operan.

I Operans föreställning för firandet av Kungen 50 år på tronen på Drottningholmsteatern, ingick flera utdrag ur Drottningholmsrepertoaren; *Arlequin*, *Kärlekens Trollkarl* till musik av Edouard Du Puy samt *Fiskarena* till musik av Joseph Martin Kraus, båda i koreografi av Ivo Cramér och Mary Skeaping. Även musik ur Johan Helmich Romans *Drottningholmssjukan* framfördes samt en aria ur Romans *Bröllopskantat*.

Även det hantverk och arbete som bedrivs inom Operans dekor- och kostymateljéer samt på andra platser på och bakom scenen, är en del av det levande kulturarvet. Genom att bevara och förnya dekor, ljussättning och andra sceniska uttryck inom opera- och balettkonsten, samt genom att till föreställningar skapa nya versioner av de klassiska kostymerna som bärs på scenen, bidrar Operan till att hålla hantverket levande.

5.2 STÖDJA NYSKAPANDE

Att nya verk skapas och framförs är en självklar förutsättning för konstarnas utveckling och bestående, vilket nämnts under avsnitt 2.2.

Vad gäller nyskrivna verk har Operan under 2023 gått i bräschen för ny svensk operakonst. Förutom urpremiären på stora scenen, beställningsverket *Melancholia* av Mikael Karlsson, har Operan fortsatt med *Short Stories*-konceptet där tre minioperor av operadebuterande tonsättare och librettister får inta Rotundan, Operans mindre scen. Detta år bestod *Short Stories* av *ADA*, *Morfar, kom ut* och *Bagatelle*.

Ett initiativ för att stödja nyskapande är det återkommande projektet *Young Choreographers* vars syfte är att stimulera Operans dansares egna kreativitet och förhoppningsvis leda till framtida nya koreografer. Medverkan är helt frivillig och kan ses som ett led i utvecklingen för dansarna med ökad förståelse för alla olika delar i hur en produktion görs. Operan avsätter en stödresurs för att hjälpa till med samordning och administration men målet är att dansarna driver det hela själva och fattar beslut om rollsättning, planering, teknisk samordning, ljussättning, rättigheter, kostymer, programordning, texter, fotografering etc.

Under året har Operan presenterat två mindre, nyskapade dansverk; *Riptide* i koreografi av Hlin Hjálmaradóttir och *Lucid Episode* i koreografi av Joseph Sturdy till musik av Antonio Vivaldi.

En av Unga Operans två produktioner under 2023 har också varit ett nyskrivet beställningsverk: *Var är smörgåsen?* en operaföreställning för barn av Pija Lindebaum, text och Niklas Brommare, musik.

Till *Jubileumsgalan* i samband med 250-årsjubileet beställdes tre nyskrivna texter; *Gustafs vision* av Carina Burman, *Då står vi här* av Martina Montelius och *Gå vidare, Antigone* av Sara Stridsberg. Texterna framfördes för första gången av skådespelare från Dramaten under tre galaföreställningar i januari 2023.

OPERANS PÅGÅENDE ARBETEN MED NYBESTÄLLNINGAR

Förutom de ovan nämnda nybeställda verken, som presenterats under 2023 arbetar Operan med följande beställningsverk.

Eatnama váibmu – Jordens hjärta – en familjeopera med samiskt tema av Britta Byström, musik och text av Rawdna Carita.

Tre nya novelloperor har beställts av Ylva Fred, musik och Alex Harridi, text, Stefan Klaverdal, musik och Jonas Bernander, text och David Saulesco, musik och Tora von Platen, text. Verken kommer ha urpremiär inom ramen för *Short Stories V* i maj-juni 2025.

Vilse – urpremiär den 26 april 2024. Musik av Andrea Tarrodi och text Magnus Florin.

En kopp kaffe – koreograf Mats Ek med musik av Anders Hillborg och scenografi/kostym Marie-Louise Ekman – en kortbalett med urpremiär 2025.

Gustavia – en helaftonsbalett skapad för Kungliga Baletten i koreografi av Pär Isberg och idé/regi av Amir Chamdin. Uruppförande 18 oktober 2024.

Bathtub Ballet – ett dansverk med 24 badkar på scenen i koreografi av Emma Portner och som uruppförs i februari 2024. Musik: Max Richter (nyskriven), musik/ljuddesign: Noah Rubin (nyskriven), musik: Headache av Grouper, Whisper av Guillaume Ferran, scenografi: Emma Portner, Eric Chad.

Forever – i koreografi av Mari Carrasco och komposition av Mikael Karlsson med urpremiär i september 2024.

Julius Caesar – premiär i mars 2025, komposition och arrangemang Jonas Dominique, text Sophie Helsing.

Pocket balett – urpremiär hösten 2025, komposition Jonas Valfridsson

Askungen – premiär våren 2026, libretto Magnus Lindman

5.3 ARKIV OCH SAMLINGAR

Operan ska enligt ägarens riktlinjer verka för att tillgängliggöra sina arkiv och samlingar för allmänheten. Mot den bakgrunden ser Operan till att tillvarata och varaktigt bevara teaterns verksamhet och minne för framtiden. Operans avdelning för arkiv och samlingar ordnar och förtecknar handlingar från Operans konstnärliga och administrativa verksamhet. I samlingarna som går tillbaka till grundandet 1773 återfinns även teaterns konst, scenografimodeller, fotografier och historiska kostymer.

Utöver den stora utställningen på Livrustkammaren – se ovan under avsnitt 5.1 – har Operan under året löpande visat sina arkivskatter i utställningar och konsthängningar i Operahusets publika delar. Modellen av det gustavianska operahuset, byggd i skala 1:20 och invigd under föregående år, har fortsatt visats för allmänheten i Operans stora entré.

Under Kulturnatten visades även en av Operans historiska fonder från *Trollflöjten* 1854, ett unikt material i Operans ägo som inte har visats sedan början av 1900-talet. Inför detta visningstillfälle genomfördes även ett angeläget konserveringsarbete.

Ett kontinuerligt arbete med digitalisering av Operans arkiv och samlingar pågår. I repertoardatabasen, tillgänglig för allmänheten via hemsidan, finns möjlighet att söka information om Operans föreställningsverksamhet genom tiderna.

6. TVÄRSEKTORIELLA PERSPEKTIV

Enligt regeringens riktlinjer ska Operan i sin verksamhet integrera ett jämställdhets-, tillgänglighets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Operan uppfyller dessa övergripande verksamhetsmål bland annat genom sin barn- och ungdomsverksamhet – där det i den pedagogiska verksamheten och produktionerna som skapas för barn alltid görs utifrån barnens perspektiv.

Operan arbetar även aktivt för att utöka andelen kvinnliga upphovspersoner i verksamheten. I programmet till *Jubileumsgalan* framfördes musik av Helena Munktell och Karin Rehnqvist och nyskrivna texter av Carina Burman, Martina Montelius och Sara Stridsberg. Tonsättaren Kristina Forsman skrev *Morfar, kom ut* – en del av *Short Stories IV* tillsammans med librettisten Ann-Sofie Bárány, och Sigrid Herrault var librettist i *ADA* – även den ingick i *Short Stories IV*. Av de operaverk som Operan har beställt för kommande säsonger, är fyra av nio upphovspersoner kvinnor (Britta Byström, Rawdna Carita Eira, Ylva Fred och Tora von Platen).

Under året har tre av Operans 20 produktioner dirigerats av kvinnor och årets stora operasatsning *Melancholia* regisserades av den internationellt verksamma regissören Sláva Daubnerová.

Operan fortsatte under året med fördjupande samtal och föreläsningar med samhällsaktuella ämnen. I presentationen av den utvalda föreställningen *Strandad*, gjorde Operan en Performance Lecture; *Kan opera spegla sin samtid?* i anslutning till Scenkonstbiennalen.

Operan arrangerade under året två frukostseminarier med syfte att opinionsbilda inför Operahusets ombyggnad. Operan & Staden behandlade Operans och kulturens plats i Stockholm och Operahusets framtid. Huvudtalare var historieprofessor Dick Harrison, som berättade om hur kulturlivet växte fram i den blivande storstaden och i panelen fanns bland andra Stockholms kulturborgarråd och vd för Stockholms Handelskammare. I seminariet Operan & Pengarna diskuterades finansieringen av kulturlivet, med en utblick mot Norge där privat finansiering är vanligt förekommande. Huvudtalare var Norges före detta kulturminister Trine Skei Grande.

Vad gäller mångfald och variation är Operan en arbetsplats där ett stort antal yrkesgrupper, nationaliteter och kulturer möts. Gästande produktionsteam – både svenska och internationella – med allt från koreografer, kompositörer, scenografer, designers av kostym och ljus samt mask och peruk tillsammans med dirigenter, musiker, sångare och dansare, skapar möjligheter att prova nytt och att utmana etablerade arbetssätt och synsätt samt tillföra nya idéer. Just mötet mellan alla dessa personer från olika yrken och bakgrunder är grunden för den kreativa processen som varierar beroende på gästande team, artister och/eller tillfälle.

Under året har Operan fortsatt att arbeta med sin Hållbarhetsplan Agenda 2030 och rekryteringspolicy där det bland annat tydligt framgår att Operan ska vara en inkluderande arbetsplats där alla medarbetare och arbetssökande känner sig välkomna och där variation och likabehandling främjas. Mot den bakgrunden ska rekryteringsarbetet alltid sträva efter att öppna upp Operan för fler sökande kandidater med en mångfald i erfarenheter och kompetenser.

Arbetet med att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling är fortfarande angeläget för Operan och pågår fokuserat sedan #metoo-upproppet hösten 2017. Arbetet sker internt och tillsammans med branschen. Exempelvis kan nämnas att ledningen löpande vid varje möte med Operans styrelse avrapporterar eventuella inkomna ärenden och/eller visselblåsningar inom detta område. Operans arbete

utifrån sin Hållbarhetsplan Agenda 2030 med fokus på hållbart företagande, med jämställdhet som ett prioriterat område och i överensstämmelse med Operans uppförandekod med motsvarande fokus, skapar goda förutsättningar för att arbetsplatsen och hela scenkonstbranschen ska bli fri från sexuella trakasserier och andra former av diskriminering.

7. INTÄKTER, KOSTNADER, HYRA

Enligt ägaranvisningen ska resultatredovisningen visa hur verksamhetens prestationer utvecklats avseende även volym, intäkter och kostnader.

Tabell 9.

Aktivitet 2023 (2022; 2021)	Volym	Intäkter mkr	Kostnader mkr ¹⁰
Opera, balett, konserter med mera			
Föreställningar och övriga aktiviteter	699 (561; 172)	90,9 (76,8; 28,9)	428,6 (399,7; 343,8)
Gästspel och turnéer	14 (7; 27)	0,5 (0,5; 0,2)	1,2 (1,2; 0,3)
Summa (2022; 2021)	713 (568; 199)	91,4 (77,3; 29,1)	429,8 (400,9; 344,1)
Digitala plattformar			
Operan Play, Opera Vision, SVT, SR, digitala sändningar till äldreboenden, FHP med mera	77 (97; 117)	2,5 (0,4; 0,7)	2,9 (3,1; 4,6)
Summa (2022; 2021)	77 (97; 117)	2,5 (0,4; 0,7)	2,9 (3,1; 4,6)

forts. Tabell 9

Barn- och ungdomsverksamhet (Unga Operan)			
Föreställningar och övriga aktiviteter	504 (386; 127)	1,9 (1,3; 0,6)	11,2 (8,6; 9,3)
Gästspel och turnéer	6 (105; 4)	0,0 (0,0; 0,0)	0,0 (3,2; 0,0)
Summa (2022; 2021)	510 (491; 131)	1,9 (1,3; 0,6)	11,2 (11,8; 9,3)

Enligt ägaranvisningen ska Operan även rapportera följande avseende bidrag vid sidan av det statliga bidraget:

Tabell 10.

Intäkter	Kommentarer	2023 (2022; 2021)
Intäkter från sponsring	Ett nytt sponsoravtal tecknades 2023.	0,4 mkr (1,1; 0,4)
Intäkter från bidrag vid sidan av det årliga statliga bidraget, med fördelning mellan statliga bidrag, bidrag från mellanstatliga organ respektive icke-statliga bidrag	Inga statliga bidrag utöver det årliga har erhållits under 2023. Icke-statliga bidrag: Operan erhåller årligen donationer som nyttjas till specifika projekt.	0,0 mkr (0,0; 0,0) 6,9 mkr (7,5; 4,5)

¹⁰ Angivna kostnader för "Föreställningar och övriga aktiviteter" innehåller de totala produktionskostnaderna inklusive exempelvis kör, orkester, teknik. Angivna kostnader för "Digitala plattformar" och "Barn- och ungdomsverksamheten (Unga Operan)" visar endast direkta kostnader.

Enligt ägaranvisningen ska Operan även rapportera kostnader för hyra inklusive uppvärmning och elektricitet samt kostnadshyran:

Tabell 11.

Kostnader	Kommentarer	2023 (2022; 2021)
Kostnader för hyra inklusive uppvärmning och elektricitet (exklusive kostnadshyra för Operahuset som redovisas nedan)	Hyresavtalet i Gäddviken har indexuppräknats och kostnader för uppvärmning och el har ökat.	31,4 (30,4; 27,7)
Kostnadshyra för Operahuset	Operahuset har ett kostnadshyresavtal. För perioden 2022–2024 har hyreskostnaden reducerats då kostnaderna varit lägre än plan för hyresperioden 2019–2021 och balanserat överskott har förts över till innevarande hyresperiod. Slutavräkning sker 31 dec 2024.	23,5 (23,5; 27,9)

8. SAMVERKAN

Enligt regeringens riktlinjer ska Operan samverka med andra aktörer för att kulturen ska komma fler till del i hela landet samt för att utveckla verksamheten.

Som ovan nämnts presenterade Operan en Jubileumsföreställning till firandet av Kungen 50 år på tronen i samverkan med Drottningholms Slottsteater. Därutöver förs löpande dialog och erfarenhetsutbyte gällande teatrarternas arkiv och samlingar och arbetet med dessa.

Under året inleddes även ett samarbete med Nationalmuseum om en konsertserie där musiker från Kungliga Hovkapellet framförde tidstypisk musik under rubriken *Konsten att lyssna*. Repertoaren under de tre konserterna hade anpassats till museets salar, där konst från olika tidsepoker visas.

Operan och Livrustkammaren skapade tillsammans, som nämnts ovan, utställningen *Teaterkungen. Prakten, makten och teaterkostymerna på Gustav III:s tid*, som visar och berättar om 1700-talets blomstrande kulturliv; musiken, dansen, artisterna och publiken. Flera kostymer och föremål från Operan ingår och Operans dekorateljéer har medverkat i framställandet av vissa delar. I samband med invigningen av utställningen – som även pågår under 2024 – gavs två konserter: en om den gustavianska operan med sångare och pianist från Operan och en med musiker ur Hovkapellet där fokus var på den gustavianske tonsättaren Joseph Martin Kraus, båda gångerna med föredrag och presentation av Operans dramaturg Katarina Aronsson.

Kungliga Operans mångåriga samarbete med Folkets Hus och Parker har under 2023 fortsatt med tre sändningar till biografier i hela Sverige via det digitala biografnätverket.

Operan samarbetade med Kulturhuset Stadsteatern genom att Kungliga Hovkapellet spelade lunchkonserter i Kulturhuset Stadsteatern (ej att förväxla med Kungliga Operans egna lunchkonserter i Guldföajén).

Även samarbetet med Opera Europa (den europeiska sammanslutningen för etablerade operascener och festivaler) och den digitala plattformen OperaVision har lett till att publik i hela Sverige, men också utanför Sverige, kostnadsfritt kunnat ta del av Operans föreställningar av *En midsommarnattsdröm* och *Ariadne på Naxos*. Opera Europa arrangerade för första

gången, sedan organisationen bildades för 20 år sedan, ett möte med dansen i fokus. Ett viktigt steg i insikten om betydelsen av dansen som konstform i operahuset och något som Operan tillsammans med Positioning Ballet och Dance Europe Network, arbetat för under många år.

Bland övriga samarbetspartner kan nämnas Kungliga Hovstaterna och Solna stad, medarrangörer till nationaldagsfirandet i Haga, samt Stockholms stad och Stockholms kulturfestival i samband med Kulturkvällen, som avslutades med Operans utomhuskonsert med fri entré på Gustav Adolfs torg.

Operan är medlemmar i Fedora, en europeisk samarbetsorganisation för filantropi inom opera och balett, och även Fedora Platform där Operan också deltar i initiativet Next Stage. Next Stage är en kanal för att genomföra fundraising-aktiviteter för innovativa projekt inom opera och dans, med fokus på hållbarhet, jämlikhet och digital transformation.

8.1 SAMVERKAN MED DRAMATEN

Enligt regeringens riktlinjer ska Operan särskilt samverka med Dramaten i syfte att bland annat stärka scenkonsten och för att främja effektivitet och kvalitet i verksamheterna.

Under 2023 fortsatte Operan och Dramaten samarbeten för att i olika projekt främja effektivitet och kvalitet genom samverkan i olika administrativa projekt, som till exempel upphandlingar.

Etableringen av nya dekorateljéer i Flemingsberg i Huddinge som kommer att vara klar sommaren 2024, är ett stort gemensamt projekt mellan teatrarna och under 2023 har arbeten med gemensamma hyresgästpassningar utförts. Ett samarbetsavtal kommer att tas fram inför inflyttningen 2024 och målet är att fördjupa samarbetet mellan Operan och Dramaten med ett bättre resursutnyttjande och en ökad effektivitet.

Operan och Dramaten samarbetar också tillsammans med Riksteatern gällande etableringen av nya magasin/lager för dekor och rekvisita och i början av 2024 flyttar de tre teatrarna in i gemensamma lokaler i Jordbro. Främsta avsikten med samlokaliseringen är att effektivisera logistik och resursutnyttjande av både personal och dekor/rekvisita.

Ett konstnärligt samarbete med Dramaten utmynnande i tre texter; *Gustafs vision* av Carina Burman, *Då står vi här* av Martina Montelius och *Gå vidare, Antigone* av Sara Stridsberg som framfördes för första gången av skådespelare från Dramaten på Operans *Jubileumsgala* i samband med 250-årsjubileet i januari 2023.

Vid årets gästspel i Vitabergsparken samarbetade Operan förutom med Parkteatern, även med Dramaten där skådespelaren Sanna Sundqvist framförde en beskrivande text om *Manon* som skulle ha varvats med dansade delar ur Operans föreställning. På grund av regn ställdes dansen in, men texter och intervjuer med dansarna kunde ändå presenteras inför en trogen och intresserad publik (därav den lägre besökssiffran jämfört med tidigare gästspel i Vitabergsparken).

8.2 SAMVERKAN MED UTBILDNINGAR

Enligt regeringens uppdrag ska Operan samverka med konstnärliga utbildningar och relevanta tekniska hantverksutbildningar. Operan önskar betona vikten av samverkan och en nära dialog med dessa utbildningar, dels för Operans egen utveckling och dels för att skapa anställningsbarhet på en hög nivå för eleverna samt om möjligt erbjuda praktikplatser.

Operan har sedan många år ett nära samarbete med Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och Operan tar under en normal säsong emot 15–20 masterstudenter för praktik i Hovkapellet. Varje praktikant får möjlighet att medverka vid cirka tio repetitioner eller föreställningar. Ett arbete har initierats med en ny operaorkesterutbildning, en ettårig masterutbildning vid

Kungliga Musikhögskolan, där stor del av utbildningen är tänkt att förläggas till Operan. Utbildningen planeras kunna erbjuda plats för åtta studenter. I utbildningen ska det bland annat ingå att studenterna ska medverka i tre opera-/balettproduktioner på stora scenen, en teoretisk kurs kring dramaturgi i opera- och balettföreställningar samt medverka i en musikdramatisk kammarproduktion för barn/unga.

Operan har också ett löpande samarbete med Institutionen för Opera vid Stockholms Konsthögskola och under 2023 medverkade fem studenter som praktikanter i fyra av Operans produktioner.

Operan har i sitt uppdrag att samverka med konstnärliga utbildningar även att i rimlig omfattning erbjuda arbetsplatsförlagt lärande till elever vid yrkesdansutbildningen. I september 2023 tecknade Operan ett nytt, vidareutvecklat avtal med Kungliga Svenska Balettskolan, som har i uppdrag att bedriva yrkesdansutbildningen av klassiska dansare i Sverige, som syftar till att stärka samarbetet att främja tillväxten av klassiska dansare i Sverige. Under 2023 genomförde sju elever gymnasial lärlingsutbildning (GLU) vid Kungliga Baletten och elever från grundskolan medverkade i tre föreställningar; Firandet av Kungen 50 år på tronen på Drottningholmsteatern (fem elever från mellanstadiet), *Manon* av koreografen Kenneth MacMillan (elva elever från högstadiet) och *Nötknäpparen* av koreografen Pär Isberg (19 elever från högstadiet).

Den 11 juni upplät Operan stora scenen för Kungliga Svenska Balettskolans elevföreställning.

Elever från Kungliga Svenska Balettskolan, Svenska Balettskolan i Göteborg och andra dansskolor har även bjudits in till balettens genrep och besöken har kompletterats med kortare introduktioner.

Operan har även fortsatt det mångåriga samarbetet med Adolf Fredriks musikklasser och under 2023 har elever mellan 10–15 år medverkat i tre olika operaproduktioner; *La bohème*, *Tosca* och *Melancholia*. Samarbete innebär bland annat att instuderingen av verken inledningsvis sker på skolan för att sedan tas över av Operan och dess konstnärliga team.

Ett annat kreativt samarbete inleddes under året med designern och modeaktivisten Louise Xin och Textilhögskolan i Borås. Louise Xin utgick ifrån kostymer från äldre produktioner från Operans förråd och skapade med hjälp av modestudenter från Textilhögskolan i Borås nya och unika couture-dräkter. Dräkterna såldes och intäkterna gick till förmån för Unga Operans verksamhet.

9. VERKSAMHETEN I SIFFROR

Tabell 12.

Plats/uppställning/aktivitet 2023 (2022; 2021)	Kommentar	Antal föreställningar	Antal besökare	Beläggning % ¹¹
Föreställningar stora scenen				
OPERA				
Don Giovanni	Premiär	5	5 381	93 %
Elektra	Nypremiär	3	2 725	79 %
En midsommarnattsdröm	Premiär	10	7 765	68 %
La bohème	Repris	7	7 588	94 %
Madama Butterfly	Nypremiär	10	9 512	82 %
Melancholia	Urpreniär	6	5 743	83 %
Rigoletto	Nypremiär	11	10 669	84 %
Salome	Nypremiär	7	4 722	59 %
Spader dam	Nypremiär	4	3 214	70 %
Sweeney Todd	Premiär	18	18 285	88 %
Tosca	Nypremiär	17	16 472	84 %
Summa opera stora scenen		98 (103; 40)	92 076 (75 209; 29 342)	
Genomsnitt opera stora scenen			940 (730; 734)	81 % (63; 64)
BALETT				
Askungen	Repris	8	8 771	95 %
Ekman/Hjálmarsdóttir/Naharin	Premiär	8	8 329	91 %
Julia & Romeo	Nypremiär	12	11 885	86 %
Le Corsaire	Premiär	10	8 114	70 %
Manon	Premiär	21	13 808	57 %
Nötknäpparen	Nypremiär	13	14 714	98 %
Summa balett stora scenen		72 (64; 29)	65 621 (52 628; 19 128)	
Genomsnitt balett stora scenen			911 (822; 660)	79 % (71; 57)
ÖVRIGT stora scenen				
Jubileumsgalan	Galaföreställning	3	3 176	92 %
Körkonsert	Konsert	2	2 237	97 %
Mozart/Dvorák/Thorwardsdottir	Konsert	2	1 622	70 %
Nyårskonsert	Konsert	1	1 150	100 %
Piotr Beczala gästar Operan	Konsert	1	933	81 %
Summa övrigt stora scenen		9 (12; 2)	9 118 (11 692; 783)	
TOTALT antal föreställningar och besökare stora scenen		179 (179; 71)	166 815 (139 529; 49 253)	
Genomsnitt stora scenen			932 (779; 694)	81 % (68; 60)

¹¹ Siffran består av beläggning i jämförelse med full salong (1 153 platser) och tar inte hänsyn till publikbegränsningar med anledning av corona-restriktioner, begränsad sikt eller liknande

forts. Tabell 12.

Föreställningar Rotundan, Guldfoajén och övriga scener i Operahuset				
Var är smörgåsen?	Urpremiär	37	2 761	
Short Stories IV	Urpremiär	4	349	
Klaus Nomi	Nypremiär	21	2 124	
Lunchkonsert		74	5 286	
Kammarkonsert		4	414	
Kungliga Operans Damkörkonsert		1	110	
Summa övriga scener Operahuset		141 (148; 69)	11 044 (11 191; 4 450)	
Gästspel och turnéer i Sverige utanför Operahuset				
Gränslandet – symfonisk fest	Trädgården, Skanstull	1	380	
Operan i Haga	Hagaparken	1	30 000	
Konsert Kulturfestivalen	Gustav Adolfs torg	1	9 000	
Operan i parken	Vitabergsparken	1	3 891	
Kungen 50 år på tronen	Drottningholm	1	380	
Nötknäpparen	Astrid Lindgrens barnsjukhus	1	640	
Lunchkonsert med Kungliga Operan	Kulturhuset Stadsteatern	6	150	
Kungliga Operans Damkörskonsert	Hedvig Eleonora kyrka	1	158	
Skolkonsert: Hjärtats speldosa	Farsta och Spånga	4	350	
Hovkapellet på Nationalmuseet	Nationalmuseum	3	274	
Summa gästspel och turnéer Sverige		20 (112; 31)	45 223 (56 747; 4 912)	
Gästspel och turnéer utomlands				
Summa gästspel och turnéer utomlands		0 (0; 0)	0 (0; 0)	
TOTALT antal föreställningar och besökare		340 (439, 171)	223 082 (207 467; 58 615)	
Övriga aktiviteter				
Öppna repetitioner, visningar, in- troduktioner, opera- och balett- kvartar, premiärsamtal, work- shops, skolverksamhet med mera		883 (620; 159)	63 581 (43 244; 9 794)	
TOTALT föreställningar, antal besökare, övriga aktiviteter		1 223 (1 059; 330)	286 663 (250 711; 68 409)	

Tabell 13.

Denna tabell visar barn- och ungdomsverksamheten samt familjeföreställningar, här utbruten ur tabell 12. Siffrorna ingår således även i tabell 12.

Plats/uppställning/aktivitet 2023 (2022; 2021)	Kommentar	Antal föreställningar	Antal besökare	Beläggning %
Familje-, barn- & ungdomsföreställningar stora scenen				
Askungen	Repris	8	8 771	95 %
Nötknäpparen	Nypremiär	13	14 714	98 %
Sweeney Todd	Premiär	1	641	56 %
Barn- & Ungdomsföreställningar i Rotundan				
Var är smörgåsen?	Urpremiär	37	2 761	
Klaus Nomi	Nypremiär	21	2 124	
Barn- & Ungdomsturnéer och gästspel i Sverige				
Gränslandet – symfonisk fest	Trädgården, Skanstull	1	380	
Nötknäpparen	Astrid Lindgrens barnsjukhus	1	640	
Skolkonsert: Hjärtats speldosa	Farsta och Spånga	4	350	
Summa föreställningar och besökare		86 (167; 43)	30 381 (34 556; 6 556)	
Övriga Barn- & Ungdomsaktiviteter				
Introduktioner för barn, skolvisningar, barnlördagar, lovaktiviteter med mera.		466	16 395	
TOTALT antal föreställningar och aktiviteter inom barn- och ung- domsverksamheten		552 (542; 139)	46 776 (48 725; 9 653)	

Tabell 14.

OPERAN PLAY uppsättning/produktion/aktivitet 2023 (2022; 2021)	Kommentar	Antal visningar
Opera		
Ariadne på Naxos		267
En midsommarnattsdröm		520
Klaus Nomi		322
Madama Butterfly		552
Prima Donna		81
Rigoletto		556
Salome		685
Short Stories IV »Ada«		245
Short Stories IV »Bagatelle«		100
Short Stories IV »Morfar, kom ut«		113
Tosca		1 464
Opera total		4 905
Balettdans		
Askungen		3 493
Svansjön		4 478
7 Young Choreographers 2023		1 359
Balettdans total		9 330
Konserter		
2 konserter		601
Övriga program		
41 övriga program		19 414
TOTALT antal program och visningar Operan Play	63 (79; 96)	34 250 (58 131; 203 338)

Stockholm den 15 februari 2024

Fredrik Lindgren
Vd